

Szerkesztőség:

PLEBÁNIA-HIVATAL,
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 dendők.
 —
 Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások kü-
 dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 frt, fél-
 évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám 8 kr.

Felelős szerkesztő:

VIZ ZOLTÁN

Kiadótulajdonos:

SZERDAHELYI JÁNOS

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a
 kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér سرا 50 kr.

Közéletünk.

(T. G.) Roppant sokat hangoztatott elvi kijelentés, hogy egy város erkölcsi és anyagi fejlődésére a legnagyobb súlylyal bír az, hogy a közügyeket miként kezelik, hogy az administrationális teendők miként láttatnak el, hogy ezen teendők végzésére hivatottak miként felelnek meg kötelezett-segeiknek, a közönség bizalmának.

A város közönsége, mint adózó pol-
 gárok, megválasztván az ő tisztviselőit, nyu-
 godt lélekkel megy maga dolgára, mond-
 ván: végezzétek dolgaitokat mind a maga-
 tok jóvoltára, becsületére, mind pedig a mi
 megelégedésünkre, hogy békeességben élhes-
 sünk szükségben, bőségben együtt, a tisz-
 tes kor végső határáig!

Nagy dolognak kell történni egyes
 tisztviselővel, a midőn a nagy közönség
 megfigyelni kezdi hivatalbéli magatartását,
 mert könnyen hiszi, hogy olyannak kell
 lennie, a milyen.

A közigazgatási tisztviselőt körül övező
 — akár tényleges, akár csak saját maga
 által, akár a közönség, akár pedig mind a
 kettőjük által képzelt — hatalmi színezet
 még mindig olyan jelenség, a melyről csak
 suttogva mernek beszélni az emberek s a
 melyet csak zsebbe rejtett ököllel mernek
 megfenyegetni.

Hanem ha ez a körülmény csak a
 nagyközönség részéről mutatkozik, nem
 annyira baj, mintha a felsőbbtség, vagy a
 képviselő-testület zárkózik el ama köteles-
 ségszerű jog gyakorlásától, melylyel egyes

tisztviselők működését, hivatalának ellátását,
 tevékenységét, ambícióját, szorgalmát, tehet-
 ségét mérlegelni és ehhez képest elbírálni
 tartozik. Mert nem lehet az, hogy bármi
 féle egymáshoz hasonló, egyforma intakt
 képzettségű, tehetségű és szorgalmu egyé-
 nekből álljon, kiválóbbak fel és le mindig
 és mindenütt vannak. Ha aztán azok ré-
 széről, kiknek hatáskörébe tartozik ezen
 dolgok mérlegelése, semmi féle irányban
 a kiváló szorgalom, tehetség és ambíció
 méltánylásra, elismerésre nem talál, emé-
 tulajdonságok lassankint kezdenek az elked-
 vetlenedés folytán elkopni, elfogyani, a mi
 aztán ép úgy az administrationális ügyek
 ellátásánál, mint a közügyek materiális és
 ideális vezetésénél hat bénítólag, sőt akasztja
 meg a fejlődés előhaladását.

Mert a közigazgatási ügyeknek csupán
 csak ellátása, csupán csak a felsőbb ható-
 ságok megelégedését föltételezi, de egy vá-
 ros anyagi és kulturális fejlesztésével azok
 nem igen törődnek, az a város közönségé-
 nek van érdekében; de ha a tisztviselők
 tehetségesebbjeit megrakjuk anyagi dolgok,
 materialis közigazgatási ügyek vitelével, sőt
 a kevésbé ambíciózus sablonos tisztviselők
 munkaköréből is amazokat rakjuk meg
 teendőkkel; elvonjuk az arra hivatottakat
 ama munkakörből, elveszjük hajlamaikat,
 idejüket oly cselekmények kezdeményezé-
 sétől, melyek által az anyagi és művelő-
 dési előhaladás czéloztatnék; a jelen fejlő-
 dési viszonyok felett való világos széttekin-
 tést, a jövőről való gondoskodás lehetővé
 tételét gátoljuk.

Már most, ha még hozzá vesszük, hogy
 ha a tisztviselők, — kik a társadalmi adó-
 val ugy is a legjobban meg vannak ter-
 helve, — anyagi gondokkal is kénytelenek
 küzködni, kiktől majdnem elvan vonva
 ama, a legutolsó napszámot is megillető
 jog, sőt mondjuk: társadalmi és hazafiui
 kötelesség, — hogy családot alapítson, hogy
 azt tisztességesen eltartsa; hogy öregségére
 koldulni ne legyen kénytelen, tehát némi
 vagyonkára is szert kell tennie, mert az a
 közönség, melynek ügyét-baját egész életén
 keresztül viszi, csak addig dotálja, míg
 használni bírja, azután pedig eldobja, mint
 egy használhatlan tárgyat, annélkül, hogy
 még csak egy falat kenyéréről is gondos-
 kodna, — a mi persze ha nem vá-
 lalja, nem is kötelessége, — akkor lehetet-
 len tőlük kívánni, hogy fölül emelkedjenek
 a mindennapi teendők ugy — ahogy való
 ellátásán s a közjóra, a közönség anyagi
 és kulturális előhaladására kiváló szor-
 galommal és tehetséggel működhesse-
 nek.

Több tisztviselőt meg tudnánk nevezni,
 kik nem mindennapi s nem közönséges
 tehetséggel, szorgalommal indultak a köz-
 pályára s nem közönséges sikereket is ér-
 tek el a közügyek mezején, de midőn lát-
 ták, hogy ez iránt való lelkesedésük, tevé-
 kenységük nem csak hogy fumigáltattak,
 hanem holmi szereplési viszketegséggel,
 önző czélok szolgálatával gyanusítottak,
 látták, hogy minél többet tudnak és bírnak,
 annál nagyobb igényeket támasztottak irá-
 nyukban, annál több kötelességeket róttak
 tehetségükre, igyekezetükre, bizony lassan

TÁRCZA.

Mezőn.

Most, hogy itt bolygok a határon,
 A föld lett nekem hű barátom;
 Virágos kezével integet,
 Igazán nem tudom, mit tegyek?

Nevetve keblére szaladok,
 Nézem a loesogó patakot,
 Mily vigan siklik el a réten.
 Virágok köszöntik mentében.

Hej, ha én most patak lehetnék,
 Ez az út bárminő remek, szép,
 Nem mennék én innen sehova:
 Itt ragyog az Isten mosolya!

LÉVAY MIHÁLY.

Kirándulás a szegedi kiállít- tásra.

Irta: DOMOKOS ÖDÖN.

Híven azon elvemhez, hogy minden kiállít-
 tást, a mely az országban rendeztetik, megnézem,
 mert abból csak tanulni lehet, mult hét közepén
 elindultam a szegedi kiállítás megnézésére.

A 1/210 órai gyorsvonat egészen telten ér-
 kezett Czeplédre Budapestről, ugy, hogy még két
 kocsi kellett hozzá csatolni; ezek is hamar
 megteltek. Csak az volt a szerencsénk, hogy az
 utazás mindössze 2 óráig tartott, mert telt kocsi-
 ban és telt folyosókon óriási forróságban utazni
 nem épen kellemes. A megtelt kocsik daczára
 vonatunk a rendes időben érkezett Szegedre. Az
 állomás bár ugyancsak fel volt nemzeti színű
 zászlókkal díszítve, mégis az a nézetünk, hogy az
 ottani állomási épület sem a felviruló városhoz
 nem méltó, sem az utasok igényeinek meg-
 nem felel.

Aki nagyon gyorsan kifelé iparkodott, csak az
 kapott bérkocsit, mert nem volt kint tán 12 csak,
 utas pedig érkezett ezen vonaton legkevesebb 500.
 Az ott szokásos egy lovas vaskocsit sem leltük
 meg; ugy látszik, nem igen gondoltak reá előre,
 hogy a forgalom ilyen nagy lesz. Így aztán nem
 maradt más hátra, mint per pedes apostolorum
 a városba sétálni, ami egy jó fél órai séta levén,
 az akkori meleg déli időben a felső kabátot is
 vállon hordva nem volt nagyon kellemes. Vigasz-
 tattuk azonban magunkat azzal, hogy legalább
 láthatjuk a városnak egy jelentékeny részét. Szép
 széles utcákon haladtunk el, ahol mindenütt
 négy sor szépen ápolt Platanusok adtak elég ár-
 nyékot. E két sorfa közt van a kocsit rendesen
 kikövezve, balra-jobbra a házak mellett kiköve-
 zett gyalogjárdák vannak.

Beérkezvén a város kellő központjába, mely

Szegednek legszebb és igazán izléssel épült része,
 lakás után mentem; de a fogadók tele voltak, a
 privátházakban pedig egy szobáért egy napra
 10—15 frtot kértek, a mit legfeljebb 9 forintra
 szállítottak le.

Ezt mind elvégezve indultunk a kiállítás
 helyére, Ujszegedre. Hogy oda juthassunk, át kel-
 lett mennünk a körüti hidon, mely egy ritka szép
 Eiffel által tervezett, a kormány által épített és
 a városnak további gondozásra átadott vashid
 konstruált alkotmány. Sajnos, hogy a város, da-
 czára a gyalogosoktól szedett 4 krnyi vámnak, a
 gyalogjárdákat rossz karban tartja, a mennyiben
 a deszkák mindenütt hézagokat mutatnak 5—6
 ctmtrig és egyébként is rossz karban vannak. A
 hid közepe mintegy 40 méter magas.

No de mégis szerencsésen átértünk az
 Erzsébet ligetbe, hol a hid végén egy szépen fel-
 díszített kapu „Bemenet“-et mutat arra a terü-
 letre, hol a kiállítás mintegy 100 holdon foglal
 helyet. Amint beléptünk, meglepett a szép parki-
 rozás és a kiállítás berendezése.

Egy egyenes séta ut nyílt meg előttünk
 négyes fasorral, balra-jobbra a szép izletes kiállít-
 tási pavillonokkal.

A merre csak megy a látogató, szépen ren-
 dezett nagy esplanádokra és megint erdősített
 részekre talál; valóban szebb helyet nem lehet
 kívánni egy kiállításához. Ez a hely a szegediek-
 nek annyi, mint a bécsieknek a Práter, a buda-
 pestieknek a városliget, ha még fásítva lenne.

az elkedvetlenedés, a visszavonulás útjára terelődnek s mind inkább halványodik az ideális eszmék iránt való buzgóságuk.

Lehet, hogy ez közönséges észszel bírálva nem nagy baj, nem különösen akkor, ha begombolkozunk mind ama követelmények előtt, melyeket egy ily nagyobb városnak, mint Abonyának fejlődési viszonyai föltételeznek, — de ha vissza gondolunk mind ama mulasztásokra, melyek néhány év tized előtti időkben az elfogultság, az egyoldaluság és az előre nem látásból származtak, lehetetlen, hogy szembe ne tűnjenek a stagnáció káros következményei, mint az anyagi veszteségek, mint a kulturális fejlődés vissza maradottsága. Amazt ezekkel kell már pótolnunk, pedig kevés körültekintéssel, több jó akarattal ma már anyagi hasznot hajtanának az elmulasztott cselekményekből származott veszteségek. Emez pedig már is súlyosan nehezedik az adózó polgárok vállaira, hogy ne mondjunk mást, ott van a róm. kath. egyház 20%-os népnevelési adója s a többi egyházaknál sokkal több.

Az idő halad s annak haladásával fejlődő követelményeket behunytt szemmel kísélni, indolentiával hátráltatni, elfogultsággal megakasztani nem lehet, nem szabad.

Viszont megfelelő körültekintéssel, a viszonyok mérlegelésével, a kínálkozó alkalmak fölhasználásával, a jó irányban való törekvések támogatásával, a cselekvések felköltésére irányuló eszmék feikarolásával, a helyes irányú törekvések méltánylásával, a közügyek iránti buzgalom elismerésével, közakarattal, egyetértéssel a legnehezebb dolgok is könnyen keresztül vihetők, a fogsabb kérdések is könnyen megoldhatók.

De ha semmit sem teszünk, hogy összes adminisztratív teendőink abban kulminálnak, hogy csupán a ránk parancsolt teendők fölött csereberéljünk eszméket, a községet mélyen érintő ügyeket pedig húzzuk, halasszuk s várjunk szebb és jobb jövőt magunk se tudjuk honnét, — e helyett bizony majd eljön az idő, a midőn óriás erőmegfeszítésével kellend a kor követelményeit teljesíteniünk.

Az iskola és a háznevelés.

(Folytatás.)

Némely szülő egy igen jellemző kijelentéssel vezeti be gyermekét a muzsák hajlékába, mondván: „Elhoztam beiratni ezt a nebulót, hogy ne rosszalkodjék otthon.” Eme lakonikus kijelentésben benne foglaltatik a gyermek egész multja s nyilván beismeri a szülő mulasztását a gyermek házi nevelését illetőleg. Ugy nőtt fel szegény, senkitől nem gondozva, mint egy utsalí vadvirág s ha gondoskodtak is a kis vadonezról, csak annyiban tették, hogy élelemmel s egy kis ruhával látták el, egyébkép a gyermek testi és lelki fejlődését a véletlenre bízták, hiszen azért van az iskola, hogy embert gyúrjon a neveletlen hústömegből.” Nagyon téved az a szülő, ki azt hiszi, hogy az otthoni mulasztásokat az iskola volna hivatva pótolni. Az iskola nem hozhatja helyre a háznevelés mulasztásait, mert a népnevelési műhely tulajdonképpen a szülőket nevelési eljárásukban segíti, a házi nevelést folytatja, kiegészíti, tökéletesíti.

Mily óriási munkát okoz a neveletlen rossz gyermek a tanítónak s még hozzá az ilyenekkel van legtöbb kellemetlenség. Ugyanis, ha szigorú fegyelmi eszköz alkalmazásával igyekszik jó utra téríteni a megrögzött gyermeket, a szülő panaszkodik a tanító túlhajtott erélyessége miatt; ha gyöngéd elbánásban részesíti, szintén baj, mert nem jár el kellő szigorúsággal, a gyermek nem javul. Látható tehát, hogy az elhanyagolt házi nevelés megboszulja magát, miből ugy a tanítónak, mint a szülőnek bőségesen kijár.

Nevelje a szülő gyermekét úgy, hogy midőn a tankötelezettség ideje elérkezik, alkalmas legyen az és „jó”, — alkalmas az iskolai tervszerű nevelésre, az emberképzés főnséges műveletére.

Ha még egyszer oly minta háznevelésben részesült is a gyermek, az iskolába adással nem szűnik meg a szülő, a leghivatottabb nevelő befolyása. Sőt egyesült erővel, kettőzött gondossággal kell a nevelésnek tovább folytatódnia. A szülőnek kötelességük az iskola munkáját csemetéjük érdekében elősegíteni s az abban nyilvánul, hogy a hazatérő kis tanoncot látható kíváncsisággal megkérdezik a tanultak felől; figyelmeztetik a megtanulandókra, serkentik a hanyag, lusta tanulót kötelességének teljesítésére s ellensúlyozzák a nagy szorgalmu gyermeket egészségét veszélyeztető túlhajtott foglalkozásaiban az által, hogy testmozgást igénylő megbízást ruháznak rá. A szülők ne tanítsák otthon gyermekeiket, ez az iskola feladata; legfeljebb kikérdezik,

vagy puhatoló kérdéseket intéznek hozzájuk a tanultakból. A gyermekeket ellenőrizték a szülők, hogy az iskola rendelkezéseinek pontosan eleget tegyenek.

(Vége köv.)

V. I.
néptanító.

A szőlészet köréből.

XXXII.

Igéretemhez képest jelen cikkemben tárgyalni óhajtom a lisztharmatnak viz általi lemosására vonatkozó technikai mozgásokat és az azzal összekötött pénzbeli kiadásokat.

Bázisul felveszek 800 négyszögöl szőlőterületet egy méter sor és 80 cent. tőke távolság mellett mivel állapotban. E területben van 3612 tőke, leszámítva 8 perczentet a meddőkre, pr. 289 tőkét, marad 3323 termő tőke. Az ideí termésül tőkénként 8 fűrtöt számítva (noha van 15—25), e 3323 tőkéu van 26584 fűrt. Vonjuk le ebből egy harmad részét, melyen penész nincsen, marad még mindig 17722 fűrt mosandó. Egy leányzó megkefél naponta 500 fűrtöt s így a 800 négyszögöl területen mosandó fűrt 39 napot igényelne, a napot per 40 kr. számítva teszen 15 forint és 60 krt s eszerint egy katasztrális hold belekerül 31 frt 20 krajczárba; továbbá a fűrtökből egy tizenhatodrészt fogdosás, csavarás, nyomás által tönkre megy, számszerint 32, a mi 4 kilónak felel meg, kilóját pedig 12 krajczárjával számítva, teszen naponta 48 krajczár, 39 nap alatt pedig 18 frt 73 krt és hogy emellett különben is kár esik, az evidens, mert általános szabály az, hogy éretlen fűrtöt kisasszony nap előtt kézbe markolni vagy csavarni nem szabad. Össze vonva a két kiadást, egy katasztrális hold kerül 53 forint 04 krajczárba.

Most pedig következnek a nehézségek:

1. Hol van a garancia az iránt, hogy a fűrtöt kellőképen megsürolják és hogy lehet azt ellenőrizni és mivel? Semmivel; ha csak a párisi kiállításból az astronomikus túbusból a nagy lencsét el nem hozzuk.

2. Hogyan fér a tömött fűrtü szőlő boggyókhöz, oldalaihoz és fűrt nyelecskékhöz az ecset?

3. Miként mossa meg azon ecsetet, melylyel a fűrtöket sürolja? Ahoz 3 edény kell; egy, melyben tiszta víz van, második, melyben az ecsetet nedvesíti, mikor a boggyókat sürolja, — a harmadik pedig annak, hogy az ecsetet minden egyes fűrt megmosása után tisztán kimoshassa, amellet ehhez ismét ember segítsége kell. Mert ha az ecsetben egy parányi részecske az óidiumból megmarad, megtörténhetik, hogy azon részeket is beoítja, melyek az óidiumtól mentesek valának. Ezek tehát oly nehézségek, melyekkel megküzdni lehetetlen és bár minő gondosan hajtatnák

Ad vocem „Budapest!” Nincs Budapesten ilyen nagyszerű tér, mint Szegeden a Széchenyi-tér, talán ez a legszebb az egész országban és hozzá még a város kellő közepén foglal helyet.

Amidőn beértünk a kiállítási helyre, még ebéd idő volt és a pavillonok zárva voltak, de hamarosan ráakadtunk a „Halász-csárdá“-ra, hol nyílt tűzhelyen 8 nagy bográcsban főtt a híres halászlé szegedi paprikával erősítve és vörösítve. Nagy nehezen kaptunk egy kis helyet és első szavunk volt: „s ő r t!” mert daczára, hogy szeptemberben voltunk, mégis valódi kánikula uralkodott. Magyarosan felöltözött leányok szolgálták ki a vendégeket, hozták a híres és a népszerű főherczeg által is nagyon dicsért halászlét bográcsban, melléje letettek egy kanalat és távoztak, — kést, villát nem adnak hozzá. De jó volt így is, mert éhesek is voltunk már. Czigány zene mellett ittunk, ettünk és ezt elvégezve indultunk a pavillonokba a kiállított gazdasági tárgyakat megtekinteni. Ezek szép rendben csoportosan voltak kiállítva, t. i. uradalmak, megyék, gazdasági egyesületek stb. szerint. Közbe-közbe az Emmerling-féle jégfelhő üző mozsarak szóltak; egy oly találmány ez, mely ha beválik, nagy hasznára lesz a gazdának. Ezek a szőlészeti pavillon előtt vannak felállítva, e pavillonban sok szép, de sok nem szép szőlők is voltak és mintegy 600 fajta bor volt kiállítva, amelyből 200 faj homoki bor volt. Borsajtók, kádak, hordók és minden a szőlő és borhoz tartozó eszközök, gépek stb. itt láthatók voltak. Érdekes volt Gendl Adolf tanár gyűjteménye is a szőlő összes állati ellenségeiből.

A legérdekesebb azonban az élő állat kiállít-

tás volt. A keleti fajú tehének, bikák, üszők és néhány tinó istállóva voltak egy kilométer hosszú istállókban két sorban, szebbnél-szebbet lehetett itt látni, körülbelül 700 darab tarka marha volt faj szerint minden istállóban. Láttunk egy 2 $\frac{1}{2}$ éves Simmenthali bikát 1200 forintért elkélni; teheneket 800, 700, 500 frtért, $\frac{1}{2}$ éves bika borjut 275 frtért. A magyar faj szintén nagy számban volt diszes példányokban kiállítva, de aklokban szabadon.

Szép volt szintén a ló-kiállítás; az istállók előtt mintegy 2 holdas terület volt kerekben bekerítve, hol a lovakat vagy befogva nyeregben mutatták be, vagy szabadon elővezetve lettek. A kiállított ló száma volt körülbelül 500-on felül; gyönyörű anyag, a melyre büszkék lehetünk. Szép sertéseket és juhokat is minden fajban láttunk és kivált a Yorksírben olyan példányok voltak, aminek rendes ólainkba be sem férnének, — de a mik nekünk e csoportban a legjobban tetszetek, voltak a főherczeg kis-jenői uradalma által kiállított sertések.

Érdekes volt a baromfi kiállítás is; gazdagon volt ott minden képviselve, kivált ludakban voltak nagyszerű példányok. — A kutya-kiállítás is sikerült volt.

A gazdasági gépek is nagy és szép számban voltak kiállítva, ugyszintén szép kocsik és hintók, könnyü Sandlauferek. A tejgazdasági gép-csarnok egy szép helyen maga állott és benne bőven volt minden a tej és a sajtra nézve kiállítva.

Igen ám, de ha látni akar az ember valamit, járni is kell sokat, pedig — mint mondám — borzasztó meleg volt, így iparkodtunk is 5 óra

után a kiállítás központjára, ahol a jó cigány- és katona-zene mellett poros és száraz torkunkat friss sörrrel gyógyítottuk. Azután betértünk a vígadóba, mely ott állandó épület árnyékos szép fakkal és elég diszes terítéssel, bár bevallásuk szerint ilyen tömeges látogatást remélni nem mertek.

Első napra elég volt nagyban mindent látni, részletesen mindent nézni és tanulmányozni más napra hagytuk. Este felé élénk corso kezdődött a két kilométer hosszú fősétányon, a padok jobbra-balra mind el voltak foglalva, de a számos vendéglők is telve voltak, ami tömeges látogatásra mutat és azon örvendetes tényre, hogy mennyire érdeklődött a magyar gazdaközönség a szegedi kiállítás iránt. Egy vendéglős azt mondotta, hogy 3 nap alatt csak ő, — száz métermázsza halat változtatott halászlére, pedig nagyon bőven nem osztogatták. Egy rendezőtől hallottam, hogy 7-ikéig a látogatók száma 15.000 volt; a pénteki ünneppon 30.000 főre becsülték a belépők számát. Annyi igaz, hogy az oda vezető hid tele volt átmenőkkel és nehezen hordott ő még annyi népet a hátán, mint ekkor. De egy a fő a dologban: a gazdaközönség tanulni akart s a szegedi kiállítás adott reá alkalmat minden igényü gazdának és örvendve konstatálhatjuk, hogy a kiállítás nagyon pompásan sikerült. A rendezők és Szeged város minden intelligens gazdája háliját teljesen kiérdemelték maguknak és azért a jó sikerhez tiszta szívükből gratulálunk nekik, — mindenki dicsérettel és nehezen távozott e szép helyről.

is az végre, a sikerhez kevés reménynevel kezesget.

Másképpen áll a dolog a kénpor védekezés-sel. Egy az, hogy fűvás által a finom por behatol a fűrtnek minden részecskéjébe egyszerű eljárás mellett, másrészt a pénzbeli kiadás tűrhető, mert 800 négyszögöl területre szükséges 12—15 kiló kén, kilója 9 krtól 12 krig váltakozik s így közép árt véve per 11 kr. tézsen 1 frt 65 krt; ehez számítva fél napszámot 40 kr.-jával, a fűvó amortizatorra pedig 25 krt, az összes költség 2 frt 30 kr. Ha pedig pótfűvást igényelnének a tőkék, a fentinek felét kell számítani s így még 1 frt 15 kr. költséggel szaporodik a kiadás s eszerint a költség egy katasztrális holdra 7 frt 20 kr. lenne és azzal biztos eredmény érhető el, de csak akkor, ha a szórás addig megtörténik, míg az óidium szürke köntösbe van és a bogyó héján ül, mert ha az óidium szárai a bogyó belsejébe behatolt, a hová a kénpor be nem férhet, e bogyók menthetetlenül elpusztulnak, megrepednek, nedvük kifolyik és elszáradnak; azok pedig, melyek ideje korán megfuvattak, határozottan állíthatom, hogy megérnek és élvezhető anyaggá válnak.

Az egész óidium campagnéja azon fordult meg, hogy a kórt, mely nálunk szokatlan, fel nem ismerjük; felismerve pedig ily nagy rombolást nem képzeltünk és ami a főhibánk, fukarkodtunk a pénzbeli kiadásokkal. Itt vált igaz igévé azon közmondás, hogy a fukar ember meg hatványozza a kiadást.

Kubicsek János.

MI UJSÁG?

— **Személyi hir.** Rudnyánszky László, járásunk közszeretében álló szolgabírája a hét folyamán haza érkezett egy havi szabadságából és elfoglalta ismét hivatalát.

— **Az Erzsébet-templom** javára indított templomi gyűjtés eredményéről a következőkben számol be a helybeli plebánia hivatal: szept. 8-ikától 11-ikéig tartott a gyűjtés. Ez idő alatt befolyt összesen 10 frt, ehhez adakoztak: özv. Blaskovich Albertné úrhölgy 5 frtot, Antos Béla cs. és kir. kamarás 5 frtot, Lukács Gyula gyógyszerész 5 frtot; így tehát összesen 25 frt küldetett el rendeltetési helyére. Megjegyzendő, hogy a helybeli rk. lelkészek már előbb elküldték adományukat e szép célra.

— **Iskolaszéki gyűlés.** A helybeli rk. iskolaszék ma d. u. 2/4 3 órakor hivatalos helyiségben gyűlést tart, a melynek tárgya lesz: 1. Elnöki jelentés az államsegély további folyósításáról. 2. A pénztárvizsgáló bizottság jelentése. 3. Az új tantervek és tanórarendek bemutatása. 4. Esetleges indítványok.

— **Tanácsülés.** F. hó 12-ikén d. u. a községi tanács ülést tartott, a melyen a következő életre való határozatok hozattak: 1. A z u t c z a i l á m p á s o k száma tízzel szaporítottatik, egyrészt a vasuti lámpások közötti távolságot fogja mérsékelni, másrészt a város egyes pontjait fogja megvilágítani, a melyek jelenleg — daczára élénkebb forgalmunknak — sötétben voltak. 2. U t a k t é g l á z á s a határozatot a vonat állomástól a gyógyszerházig, a plebánia átjárója és a kath. kórhöz vezető járda. — Végre tehát annyi vájudás után meglesznek ezek. No de hát jobb későn, mint soha s a megtérő bűnösnek az Isten is megbocsát!

— **Rablógyilkosság Szolnokon.** Megdöbbentő eset történt a mult csütörtökön Szolnokon. A zsidók hosszúnapija alkalmából már szerdán este felé sorban bezárultak az üzletek. A Baross-utca és Mária-utca sarkán, tehát a város legélénkebb helyén fekvő Moller-féle sütödét is becsukta a tulajdonos. A sütöde alacsony, régi ház s kis fakerítés választja el egy részében az utcától. Az üzlet utcára nyílik s csak rozoga faajtóval van ellátva. Mellette még szintén a Baross-utczára nyíló ablakokkal van két szoba, melyekben az öreg, körülbelül 70—80 év közti tulajdonos alszik süket feleségével. A legények s a tulajdonos fiai messzebb szoktak hálni. A bolt körül van három kocsma is, melyek az éjszaka legnagyobb részén nyitva állanak; sőt egy rendőr posztja is közvetlenül előtte van. Mindazonáltal semmi lármát vagy más gyanus zajt még a házbéliek sem vettek észre. Reggel öt óra tájt parasz-asszonyok igyekeztek be a heti piacra. A Moller-féle ház előtt elhaladván, észrevették, hogy az ablaktáblák ki vannak nyitva. Benéztek s a félhomályban látták, hogy a boltban valami szokatlan dolog történt. Fölverték a háziakat s velük

együtt behatoltak az üzletbe. Itt vérfagyasztó dolgokat kellett látniok. Az egyik bolti állvány előtt háló ruhában ott feküdt az aggastyán Moller, míg a másik sarokban a felesége terült el. Mindketten vértócsában feküdtek s az erőszak nyomai látszottak rajtuk, gyorsan doktorért küldöttek s az elősiető dr. Fekete Vilmos vasuti orvos vette ápolás alá a két szerencsétlent. A férfinál már csak a beállott halált konstatálhatta, mely a fején levő több rendbeli sebből származott. Az asszonynak azonban még meleg volt a teste s kissé magához is tért, de életben maradásához vajmi kevés a remény. A pénzestűök kiürítve hevert a földön. Állítólag 30—40 frt volt benne. Az irományok, üzleti levelek szét voltak szórva. Az udvaron véres baltát találtak, melyről a vizsgálat folyamán kiderült, hogy a házhoz tartozott. Az ismeretlen tettesek valószínűleg a Baross-utca felől az alacsony fakerítésen keresztül hatoltak be a házba s a bolt ablakán keresztül távoztak és semmi nyomot sem hagytak maguk után. A vizsgálat már javában folyik.

— **Wlassics Gyula legújabb rendelete.** Az iskolai év kezdete alkalmából W. Gy. miniszter terjedelmes körrendeletet intézett a kir. tanfelügyelőségekhez. A szeptember 8-án kelt rendelet az állami elemi iskolák beléletének emelését célozza s szigorúan meghagyja többek közt, hogy: 1. Városokban okvetlenül szeptember első felében, egyebütt legkésőbb október 1-ig megkezdődjék a rendes iskolázás; 2. nemcsak az elemi mindennapi, hanem az általános ismétlő és gazdasági ismétlőiskolákban is szigorúan ellenőrzéssek az iskolázás; 3. kiváló súly helyezendő arra, hogy az állami elemi iskolák működése úgy a hazafias, valamint a vallás erkölcsi irányu oktatás és nevelés terén minél jobban megközelíttessenek a miniszternek ez iránt kifejtett célzatai s hogy az „állam által fentartott népiskolák minden más népiskolának minden tekintetben követendő mintául szolgáljanak”; 3. a miniszternek folyó évi 32.553. számú rendeletét, mely szerint a növénydekek istentiszteleire vezetendők, a tanfelügyelők szigorúan hajtsák végre; 4. az iskolai hazafias ünnepek úgy rendeztessenek, hogy azok a növénydekekben a hazafias érzést fölkeltsék, öregbítsék és fejlesszék; 5. gazdasági ismétlőiskola mindenütt sürgősen szervezendő, ahol legalább is 20 ismétlő tanköteles koru gyermek van. A miniszter többi rendelkezései kevésbbé érdeklik a nagy közönséget.

— **Országos munkás-közvetítés.** A kereskedelmi miniszter a munkás-közvetítésre néve megtette az első lépést, amennyiben annak létesítését a fővárosban elrendelte. Vidéken egyelőre csak a kereskedelmi és iparkamarák székhelyein létesítendők ily intézetek, a minők a külföldön számos helyen üdvösen működnek. Kívánatos, hogy e nagy fontosságú intézkedés mielőbb az egész országra néve szerveztessék.

— **Megrendelés a kisiparnál.** A honvédelmi miniszter az 1900-ik évben összesen 20 ezer pár bakancsot és könnyű cipőt rendel a hazai kisiparosoknál s e mennyiség elosztására néve javaslatokat kért a kereskedelmi és iparkamaráktól. Több kamara ez alkalommal elhatározta, hogy felirat intéztessék a kormányhoz, a melyben a honvédség összes lábbeli szükséglete és a közös hadsereg megfelelő része megrendelés végett kizárólag a kisipar számára kérelmeztessek.

— **A gazdák biztosító szövetkezete** gyors léptekkel halad a létesülés felé. Előkelő gazda-körökben rendkívül élénk és sikeres agitazio folyik az intézet létrehozása érdekében, aminek eredményét az a tény is igazolja, hogy eddig már félmillió korona összegű alapítványt jegyeztek a szövetkezet céljaira. A szövetkezet arányait hatalmasan fogja növelni majd a tervezett fusio az Országos Kölesönös Biztosító Szövetkezettel, ha ugyan ez tényleg sikerülni fog. Gazdáink érdekében kívánjuk, hogy a mérsékelt nyereségre fektetett biztosítás ügye mielőbb felvirágozzék.

— **Gyümölcs és általános kertészeti kiállítás Budapestén.** Az országos magyar kertészeti egyesület már tavaly ősszel szándékozott kertészeti és gyümölcskiállítást rendezni, de a boldogult királynék elhalálása folytán hazánkat ért országos gyász miatt a terv kivitelét elhalasztotta. Az egyesület minap tartott választmányi ülésében egyhangulag elhatározta, hogy e kiállítást ez őszön annál is inkább megtartja, miután Darányi Ignác földművelésügyi miniszter leitatában az egyesület támogatását kilá-

tásba helyezte. A kiállítást október 7—15 közt tartják meg a városligeti kereskedelmi muzeum (nagy iparsarnok) épületében. Ki lehet állítani gyümölcsöt, szőlőt, zöldségfélét, fákat, virágokat, kertészeti gépeket, terveket eszközöket. A kiállítás a gyümölcsre és terményekre országos, a gépek és eszközökre néve nemzetközi jellegű lesz. Térdij nem fizettetik, de a kiállítandó tárgyak bérmentve lesznek beküldendők. A kiállítást egybekötik gyümölcs vásárral is, hol a közönség közvetlenül a termelőktől szerezheti be szükségletét. Bejelentéseket szeptember 25-ig fogadnak el. Bejelentő iyek az országos magyar kertészeti egyesület titkári hivatalában (IV. Koronaherczeg-utca 16.) és az országos gyümölcsészeti miniszteri biztostnál (Földművelésügyi minisztérium) kaphatók.

— **Eladó szőlővesszők bejelentése.** Mindazon szőlőbirtokosok, akik az 1896. évi szeptember hó 25-én 60.900. szám alatt kibocsájtott szőlővessző és szőlőoltvány-üzleti szokásoknak minden tekintetben teljesen megfelelő európai vagy amerikai szőlővesszőkkel vagy szőlőoltványokkal rendelkeznek és azok eladása tekintetében az említett üzleti szokásoknak magukat alávetni hajlandók, készleteiket fajta minőség (sima vagy gyökere vesszők, ojtványoknál az alany és a reá ojtott honi fajta) és mennyiség szerint a termelési hely (vármegye, község, vasut- és postaállomás) és az ezrenkénti eladási árak megjelölésével, azon kerület szőlőszeti és borászati felügyelőjéhez, a mely kerületbe a vesszők, illetőleg az ojtványok termelési helye tartozik, lehetőleg mielőbb, de legkésőbb a folyó évi szeptember hó 20-ikáig jelentsék be. A földművelési minisztérium a bejelentendő készleteket közhírré teszi, a mi által ugy az eladók, mint a vevők érdekeit kívánja előmozdítani.

— **Az iparosok nyugdíjbiztosításának** kérdése már évek óta van napirenden s hihető, hogy végre ez az üdvös intézmény meg is valósul. A minap az országos iparegyesület végrehajtó bizottsága foglalkozott az iparosok nyugdíj-ügyének kérdésével s az elnök javaslatára elhatározta, hogy egy szövetkezeti alapon létesítendő nyugdíjintézet tervezetének elkészítésére felkéri az Első Magyar Általános Biztosító Társaságot.

— **Megdézsmált boros-hordók.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletet intézett a Magyar Államvasutak igazgatóságához, amelyben föl hívja figyelmét arra, hogy az utóbbi időben a bort és szeszt tartalmazó hordókat szállítás közben megdézsmálják. E visszaélés megakadályozására az Államvasutak igazgatósága szigorúan elrendelte a következőket: Az árúk fölvetelével megbízott közegek a bor- és szesz vagy sör-hordók atvétele alkalmával a legnagyobb figyelemmel járjanak el. A szállításra kerülő hordókat a legnagyobb pontossággal vizsgálják meg s minthogy e küldeményeket tartalmazó hordók régi betömött furásokkal is kerülnek feladásra s kivált a szesz folyadékok hordóinak megfúrása próbák vétele céljából a kereskedők részéről szokásos, vámkézelés alatt pedig a vámközeg részéről, minden olyan esetben, mikor a hordón régebb furások nyomai mutatkoznak, e furások létezését és szabatos megjelölését a feladó által s a vám vagy pénzügyi vizsgálatok alkalmával eszközölt furásokat, vagy azokat, melyeket próbák vétele céljából kereskedők tesznek, a vámhivatali közegek, illetőleg a feladók vagy címzettek által a fuvarlevelek ismertessék el. Üzletvezetőségeinket felhívjuk, hogy a kezelő személyzet irányában a legszigorúbb ellenőrzési rendszabályokat alkalmazzák s amennyiben az előforduló esetekben megejtett vizsgálat során megállapítatik, hogy a fölmerült hiány a vasuti közegek mulasztására vagy éppen vétkességére vezethető vissza, a legszigorúbb büntetéseket alkalmazzák, hogy a személyzet intő példából azt a meggyőződést szerezhesse, hogy az árúkezelés körüli gondatlan vagy gonosz szándéku eljárás a legszigorúbb megtorlást vonja maga után.

— **Gyümölcszállító vagonok az államvasutaknál.** Gyakori a panasz a közönség részéről, hogy gyümölcs terméseiket bármily gondnal csomagolják is be, mire azok rendeltetési helyökre érnek, nagy részök hasznavehetetlené lesz. A sok panasz eljutott Hegedüs Sándor kereskedelmügyi miniszterhez is, aki most egy kecskeméti tanár terve szerint gyümölcs és szőlőszállításra alkalmas vasuti kocsikat készített. A M. Á. V. gépgyárában már nagyban készülnek ezek a kocsik, a melyeket a közeli napokban fognak kipróbálni.

— **Eladás.** Abonyban, szüret után október első hetében nagyobb mennyiségű bormust fog eladatni. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

CSARNOK.

Egy koronátlan uralkodónő.

GREIF FLÓRIÁN-tól.

(Folyt. és vége.)

Mindketten egész titokban dolgoztak a tervezeten, nehogy valamely, nevezetesen francia vagy osztrák részről valami zavaró beleavatkozásra alkalmat adjanak. XIV. Lajos semmit sem tudott előbb róla, míg a dolog teljesen el nem készült; egyébként már koránál fogva ő el volt tompulva arra, hogy ebben a tulajdonképeni érdekét még felfedezze. Alberoni végre a pápát is megnyerte ez összeköttetés érdekében és ekkor az nyilvánosságra is hozatott. Némely részről ugyan, különösen Ausztria részéről emelkedett föl ellenmondás, de Fülöp és az ő tanácsadói nem törődtek vele és 1714. szept. 14-ikén Parmában a király házassága Erzsébettel megkötöttet per procuracionem (a király egy képviselője által).

Most felkészült a büszke főudvarmesternő, hogy az ő új urnőjének, vagyis inkább, amint ő óhajtott és remélte, az ő új tanítványának elébe siessen és őt mindjárt a fogadásnál a hozzá való helyes viszonyba behelyezze. Erzsébet hazájából megfelelő kísérettel eleinte hajón utazott Genuába, azután pedig déli Franciaországon át szárazföldi utat tett, hogy Guadalaxarában az ő férjével találkozzék, ahol a menyegző magával a királylyal is megejtetik. Útközben a magas menyasszony több napon át Bayonnében pihenőt tartott és itt tartotta jónak Orsini hercegnő előtte jelentkezni. Alberoni a hercegnőnek úgy rajzolta le az új királynét, mint egy fél-gyermeket, aki a világgal teljesen ismeretlen és a viszonyokról, a melyekbe jutott, a hercegnő által fog csak kioktattatni. De a vélt barát Abbé a főudvarmesternőt szándékosan rászedte, mert Erzsébet épenséggel nem volt önállótlan, éretlen jellem, hanem annak egyes ellenkezője és egy őt uralni akaró befolyással szemben megközelíthetetlen.

Alig indult el Orsini hercegnő, hogy jövendő urnője elé siessen, Alberoni Fülöpnél bebocsátatást eszközölt ki magának s az ő fiatal nejeinek iratát nyújtotta át, a melyben ez a leggyöngédebb szerelem kifejezései mellett kijelenti neki, hogy ő egész elfogulatlansággal és teljes bizalommal csak úgy közelíthet királyi férjéhez, ha az elkapatott, föltolakodó főudvarmesternőt eltávolítja. Az abbé nem mulasztotta el e nyílt szívű vallomást ő felségénél jó oldalról világítani meg és az ő ékesszólásának nem volt nehéz a gyöngye uralkodótól a szükséges parancsot kieszközölni, a mely szerint Orsini hercegnőnek, mint főudvarmesternőnek elbocsátatása elrendeltetik. E rendelettel felkészülve ezután Alberoni, mint a pármái herceg rendkívüli követe, a mivé egyidejűleg lett kinevezve, utra kelt, hogy a fiatal királynőt fogadja. Ez már előbb levélel mindenre elő volt készítve és teljesen egyet értett vele. Ő semmi kedvet sem érzett arra, hogy mint királyné akarathozzá báb legyen alantásának kezében; ő maga akart uralkodni és pedig egyedül.

Semmi rosszat sem gyanítva, közelített hozzá a hercegnő és nemcsak hogy mindjárt bemutatatta magát, mint főudvarmesternőjét, de azonnal alkalmat is vett, hogy hivatalának hatalmából egy kis próbát tartson. Ugyanis alig lett vége az üdvözlés kikerülhetetlen szertartásának, sok féle állás mellett vizsgálat alá vette az ő ruházatát, különösen kifogásolta testtartását és komorna tónusban formális előadást tartott neki a szokás és az illemtől. Erzsébet egy ideig türelemmel hallgatta őt, anélkül, hogy feleletre érdemesítette volna, azután pedig egyszerűen hátat fordított neki. A növekvő kor úgy látszik, hogy már a hercegnő tapintat-érzékére és felfogó-képességére észrevehető módon gyengítőleg hatott, mert a különben oly okos és ügyes asszony nem értette meg e jelet, hanem annál inkább folytatta még nagyobb hévvel az ő észrevételezéseit. De erre kifogyott a királyné türelme. Megparancsolta a hercegnőnek, hogy távozzék rögtön és midőn az, ezen megütődve, vonakodott, Erzsébet előszólította a testőrség parancsnokát, a mely őt a spanyol határtól kezdve kísérte és megparancsolta neki, hogy a főudvarmesternőt fogja el, kocsira tegye és további halogatás nélkül vigye túl a határon.

A hercegnő ugyan nem akarta, hogy ez megtörténjék vele és kívánta, hogy előbb vigyék őt magához a királyhoz; de ekkor előlépett a gárda ezredese és felmutatta neki magának Fülöp királynak az ő elbocsátását és száműzeté-

sét tartalmazó aláírott parancsát. Ezzel magát a végső alaptól is megfosztva látta és kénytelen volt a szigorú parancshoz alkalmazkodni. Kesedelem nélkül kocsijába vitték és kényszerítették az elutazásra, a melyet megszakítás nélkül kellett folytatnia, míg el nem érte a spanyol határt.

A király fiatal bájos felesége mellett az öreg nevelőnőt és titkos tanácsosnőt annál könnyebben elfelejtette, mert az ő uralkodása az utolsó időben már kényelmetlen kezdett reá lenni. Alberoni pedig az ő eselszövényeinek szerencsés sikere után adta a nagylelkűt és nemesak arról gondoskodott, hogy a megrendszabályozott vetélytárs minden ingóságait és papírját, valamint meglehetősen tekintélyes vagyonát utánna küldjék, de azon kívül elküldte neki a király kéziratát, a melyben őt kegyelmének további fenntartásáról és élethossziglani nyugdíjról biztosítja. De magáról még jobban tudott a hamis olasz gondoskodni, ő bíbornokká emelkedett és a királyné titkos tanácsosává és del Giudía halála után spanyol államminiszterré, a mely minőségben saját személyes érdekei mellett az országot is elismerésre méltó módon meg tudta őrizeni.

Orsini hercegnő még nem hagyott fel tüstént minden reménytelen, hogy az ő hivatalába vissza fog helyeztetni és e végett a francia udvarhoz, főleg az ő öreg pártfogójához, XIV. Lajoshoz és Maintenon asszonyhoz fordult, de a ki-

vánt eredmény nélkül. Amint pedig személyesen ment Párisba, kéz alatt tudomására hozták, hogy kimélje meg magát a visszahelyeztetés minden kísérletétől és amint csak lehetséges, mielőbb hagyja el Franciaországot.

A ragyogó nap fénye a szerencsének így változott át hiábavaló éjjé és árnyékká . . .

Vidáman, legalább hogy vagyonát és tisztességes nyugdíját biztosítsa magának, Orsini hercegnő most Genuába, majd Avignonba ment. De sehol sem találta jól magát, mindenütt kietlennek és pusztának tetzött neki. Az államkormányzat izgalmai nélkülözhetetlen szükségletté lettek nála. Még Rómában sem, ahol utóljára megtelepedett, volt képes hatalmi állásának elvesztése fölötti fájdalomt felejtetni. Végül 1722-ben elszólitotta őt a halál a világ színpadáról, a melyen ő hosszú ideig oly fényes szerepet játszott — intő példa gyanánt a szerencse forgandóságára.

Szerkesztői üzenetek.

P. T. Á. Bpest. Köszönet a küldött b. füzetért. A Garay-ház eszméjét egy napilap rosszalta.

V. Á. Ujpest. Bázias látképét megkaptam. Pompás vidék lehet a nyári idényben. Télen talán unalmas lesz egy kissé ott állomásozni?

Tökalsó. Helyben. Aki tökalsó, az ne beszéljen -- arabusul!

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő eszásári és királyi Fensége Salvator Lipót főherceg rendkívül meg van elégedve az asbesttalpallal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadászcipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalonzcipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetűtű cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17.

22—50

tisztelő híve

WEKERLE SANDOR.

Óvjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyúkszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Hőgyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbéléssel látja el.

Kettősvastagságu 1 fnt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., GYERMEKEKNEK FELE.

Az asbesttalpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

VISZONTELADÓKNAK MEGFELELŐ ÁRENGEDMÉNY.

Általános asbestáru-gyár betéti társaság Budapest, VI., Sziv-u. 18.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzseplőgép-készletek
továbbá járgány-cseplőgépek, lóhere-cseplők, tisztító-rosták, aratógépek, szénacnyítók, boronák.

"Columbia-Drill"
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes acél-ékek.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kint- watra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ le-nagvobb locomobil- és cseplőgép gyára.